

Redacția
și
Administrația
Cluj Reg. Maria 14
:: TELEFON 124 ::
Anunțurile se pri-
mesc după tarif.
Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M Â N E S C

Abonament :

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—
Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—
Pentru America
Pe un an 2 dolari
Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Lupta după putere

Atitudinea naționaliștilor.

In viața politică la noi în ultimul timp se înregistrează o serie întreagă de discursuri, declarații de propagandă, partidele organizându-se cu zor pentru luarea puterii, în speranță, că liberalii sunt pe ducă dela putere.

Dl Iuliu Maniu, președintele partidului național de asemenea a făcut declarații în acest sens, specificându-și din nou programul partidului național care ține la hotărârile dela Alba-Iulia în privința minorităților.

Liberalii cu ocazia acestor declarații, caută să-l dezavueze pe dl Maniu, spunând, că la început promite mult, dar la sfârșit „se pot observa spinii“ în promisiunile făcute.

Conducătorii partidului liberal de altfel luptă din răspuțeri contra validității partidului național, pentru că conducătorii acestui partid au declarat, că nu vor considera valide legile aduse de către liberali și astfel nici Constituția.

Campania liberalilor contra partidului național s'a intensificat după fuziunea naționalo-țărănistă, încât în scurt timp vom avea de înregistrat interesante sensații în lupta aceasta întreprinsă pentru putere.

Alegerile în Franța.

Presa internațională, în urma rezultatului alegerilor din Franța susțin, că viitorul parlament francez va schimba cu totul politica internă a Franței și că această schimbare va contribui foarte mult la așa zisa democratizare mondială, care evident, după presa internațională este asemănătoare celei din Rusia.

Cam bine le-ar părea conducătorilor internaționali de gheșefturi să fie așa, dar lumea este de altă părere și fașcismul francez numai atâta așteaptă, ca să nu se guverneze Franța după principiile naționaliste susținătoare de neam ca să-și poată întreprinde mai repede acțiunea pentru suprimarea internaționalismului mercenarilor streini interesele franceze.

Sucesorii liberalilor.

Evenimentele politice petrecute în ultimul timp, ne fac impresia, că guvernul liberal își va ceda locul în scurt timp, însă deocamdată nu știe cui. Partidele, fiecare separat, se cred competente și tari pentru a înlocui pe liberali la guvern, dar liberalii le declară incapabile.

Fuziunile înregistrate în ultimul timp, tot în vederea acaparării puterii s'au inițiat dar până acuma n'au putut înregistra nici un pas înainte spre guvern.

Cea mai mare șansă de reușită li-se atribuie naționaliștilor, cari nici acuma nu și-au încheiat tratativele de fuzionare cu țărăniștii.

De altfel toți sunt de părerea, că fuziunea naționalisto-țărănistă nu va reuși, după cum speră unii și se dă mai sigură și mai bună o fuziune cu naționaliștii d-lui Iorga ori averescanii, prin care fuziune s'ar putea face o coaliție de guvernământ.

Orice partid însă desigur nu va putea acapara puterea, decât înlăturându-și elementele încurcate în afaceri cu gheșeftarii neromâni, pentru că atunci se vor putea sprijini și pe nouile organizații naționale, care dominează spiritele române.

Intrunirea averescanilor

— Scopul întrunirii. — Groza huiduit. —

Dumineca trecută a avut loc în Cluj adunarea de propagandă a averescanilor. La adunarea, care a avut loc la Reduță, au vorbit d-nii Averescu, Goga, Garoflid etc.

Dl Averescu a arătat scopul partidului, arătând că guvernul e pe dric și numai partidul averescan este în situația de-a lua puterea, selecționându-și membrii după sciziunea Argetoianu.

Dl Goga a arătat, că partidul poporului nu este antisemit, dar este contra evreilor, respective indizerabililor aduși de vânturi în România.

Dl Garoflid a arătat cât de greșit a aplicat partidul liberal reforma agrară și susține, că împroprietărirea era cu mult mai avantajoasă pentru țărănime, așa cum o pregătise d-sa.

Dl Groza n'a vorbit, pentru că a fost huiduit mai înainte de către tinerimea românească sub pretext, că în ultimul timp n'a făcut altceva, decât intervenții pentru

evrei, fiind președintele Uniunii Forestiere din Ardeal, organizație evreiască de exploatare a pădurilor, din ai cărei membri foarte mulți au sărăcit populația românească.

Dl Groza susține, că ar fi fost huiduit în urma uneltirilor d-lui Frâncu și iscusitul Petringenar, dar nu este adevărat, pentru că studențimea de mult este pornită contra d-lui Groza. Deci nu este adevărată nici afirmația susținută mai departe de către dl Groza, că după cazul petrecut studențimea ar fi trimis o delegație, ca în numele tinerimei universitare să-i ceară scuzele pentru că l-au huiduit.

Tinerimea română nici nu s'a gândit, ca să-i ceară scuze d-lui Groza pentru că a fost huiduit în urma activității d-sale, pe care românii o consideră antiromână.

După adunare a avut loc un banchet mare în „New-York“, la care au vorbit mai mulți averescani.

Desființarea partidului maghiar

In Jugoslavia s'a disolvat partidul maghiar. In România și Cehoslovacia încă se disolvă?

Jugoslavii au desființat partidul maghiar pentru motivul, că conducătorii partidului maghiar nu făceau altceva, decât creiau pretexte ca să redacteze proteste pentru guvernul maghiar, care le lifera Ligei Națiunilor prin așa zisa „Uniunea Interparlamentară“ înființată și întreținută din fondurile secrete de propagandă externă a clicei Horty—Apponyi.

In Cehoslovacia și România, unde partidele maghiare lucrează cu acelaș scop, ca cel desființat în Jugoslavia și a cărei desființare a stârnit și protestul parlamentului maghiar, de asemenea se zvonește a se desființa partidele maghiare.

In România la această versiune au contribuit declarațiile d-lui Tătărescu, subsecretar de stat la departamentul internelor. In declarațiile aceste dl Tătărescu susține, că partidul maghiar n'are nici un rost în România, pentru că nu reprezintă ungrimea din România. Astfel accentua, că ungrii și-ar putea realiza mai multe avantagii, dacă s'ar încadra în vre-un partid românesc și nu și-ar forma partid separat.

Controlul streinilor

Chestiunea aceasta a devenit cu adevărat cuvânt scandalosă.

In toate orașele mari din Ardeal și Bănat, puhoiul a inundat întreaga noastră viață economică.

Valurile de nepoștiți se semnalează până și în cele mai îndepărtate cătune, — sugrumând totul în calea lor, și aducând pustiul și jalea 'n sufletul țărănilor noștri.

Indizerabilii nestingheriți de nimenea își urmează triumfători scopurile lor mârșave cu cea mai mare precizie și culanță... iar ideea națională în marș — preconizată de mari noștri naționaliști, — stă pironită pe cruce ca Christos între cei doi tâlhari.

Incrucișindu-ți amândouă mâinile pe piept, te întrebă gânditor și nedumerit — de unde atâta dragoste pentru aceasta țară dela acești vampiri?!

Gânditu-s'a cineva ca să ia măsurile dictate de împrejurări, sau cel puțin să îndepărteze acest focar de acapărare și demoralizare?

Dar dacă ar fi numai atât nu am avea nimic de zis, însă aceste lăcuste nepoștite de nimenea, nu sunt ele periculoase pentru noi și din punctul de vedere politic, religios și național?

Asupra tuturor acestor chestiuni cercetate și anchetate cu de amănuntul voi vorbi într-o serie pe articole viitoare cari vor fi de o extremă gravitate — nu pentru acelea elemente streine, cari caută nesupărate de nimenea să ne submineze și otrăvească poporul — dar pentru aceia, cari au avut datoria imperativă de a cultiva și susținea dragoastea și iubirea de neam.

Dumitru Hășeganu

Orientarea minorităților

O nouă fără a politicii minoritare în România, — De ce cutreeră Ardealul dl. Tătărescu?

Dl. Tătărescu și-a schițat părerea, care probabil este a guvernului, în privința politicii minoritare. In cadrele acestei păreri, dl Tătărescu a accentuat, că ungrii ar putea obține mai multe avantagii, dacă s'ar încadra în partide române.

Propaganda aceasta este susținută și de către ziarul nou „Esti Lloyd“ din Timișoara, despre care se afirmă, că se editează pe speșele guvernului respective ale statului. „Keleti Ujság“ din Cluj de asemenea s'a angajat la această propagandă, pentru care, după cum se afirmă, fabrica Renner primește foarte multe avantagii, având în vedere, că proprietarul ziarului „Keleti Ujság“ adoratul Farkas Moji totodată este și proprietar la fabrica Renner, în calitate de director general.

In jurul acestei idei măscăe pentru avantajul mai mulți emigrați iresponsabili și cari n'au nici o legătură cu politica și poporul maghiar, ci numai cu gheșefturile. In Ardeal mai este și o fițuică apărută de curând în Cluj sub titlul „Nép ujság“ prin care unii caută să câștige avantagii de pe spinarea statului român.

Toate aceste ziare n'au nici o legătură cu poporul maghiar și nici oamenii lor și astfel toate niziunile propagărei unei alte orientări a ungrilor, nu contribuie în această formă, decât la îngrășarea unor indizerabili, cari caută protecții și astfel jupuirea Statului român. Adevărata înțelegere româno-maghiară nu se poate obține, decât prin adevărații reprezentanți ai ungrilor ardeleni, deci prin ungrii și nu prin gheșeftari, cari nici o legătură n'au cu ungrii. Deci nici un rezultat nu ne pot asigura în privința înțelegerii româno-maghiare, ci numai pierderi în budgetul Statului și dușmănia poporului maghiar.

Dl Tătărescu în tot cazul procedează bine atunci, când caută legături cu adevărații reprezentanți ai ungrilor. deci cu ungrii, refuzând ajutorul gheșeftarilor, cari nu pot nimic ajuta privința în înțelegerii româno-maghiare.

O înțelegere româno-maghiară numai astfel se poate realiza!

V. M.

Vizite canonice

P. S. Sa Episcopul Iuliu Hossu, al Gherlei, a început să-și continue vizitele canonice pe valea Someșului zilele aceste, însoțit de către canonicul Dionizie Vaida, prof. de teologie dr. G. Bob și clericii T. Tuha, V. Coțan, I. Radu, A. Plaian și V. Câmpean, a vizitat orașul Beclean și jur, apoi județul Solnoc-Dăbâca. Pretutindenii s'au făcut primiri frumoase, iar în Beclean a avut loc și un banchet în onoarea Sfinției Sale, banchet la care au vorbit mai mulți reprezentanți ai poporului.

Uneltirile sovietelor

Guvernul român vestește uneltirile faimosului Racowski. — **Complisitate „anumitei presei” în uneltirile contra României.**

Guvernul român, în urma uneltirilor antiromâne, pornite din partea sovietelor și susținute și de către „anumita presă” în mod informativ, a răspuns prin „Viitorul” următoarele:

Ziarul „Adevărul” reproduce după „L'Humanité” un interviu cu doctorului Racowski, ale cărui declarațiuni ziarul din str. Sărindar le califică drept „aserțiuni senzaționale”.

Aceasta nu e de părerea noastră fiindcă noi nu recunoaștem doctorul Racowski acea autoritate morală, care de obicei dă importanță și un caracter de senzațional rezultând din această autoritate morală, celei care vorbește opiniei publice.

Așa fiind, un domn ca doctorul Racowski, care în vremea neutralității noastre era agent plătit în slujba legățiunii Germane din București — fapt pentru care a și fost arestat, — nu poate avea cădere să vorbească despre politica României. De altfel e vorba de acelaș doctor Racowski care trecând apoi în Ucraina, a fost de asemenea agentul nemților, pentru ca apoi la Londra să se ridice împotriva Basarabiei românești, despre care la 1 Mai 1912 spunea totuși între altele că a fost „prin perfidie cucerită de Rusia”.

În ce privește documentele la care se referă doctorul Racowski în interviul din „L'Humanité”, socotim foarte necesar ca ele să se publice, ca să se vadă că și de data aceasta doctorul Racowsky este certat cu adevărul.

Modificarea uniformei elevelor

Elevetele din Arad au trimis un memoriu guvernului, cerând modificarea uniformei școlare.

Elevetele nu le convin în special gradațiile, pentru că astfel li-se poate constata foarte ușor anii și clasa, ceea ce le degradează în special pe acele, cari sunt mai în vârstă și în clase mai inferioare, fiind obicinuite să se mândrească, tocmai, ca și femeile.

De altfel, nici elevetele nu le convin gradațiile, pentru că astfel nu se prea pot lăuda fetițelor, că sunt „aproape maturi”, pentru că se cunosc de pe grade, că în ce clasă sunt. Prin urmare nu-și văd asigurată reușita și din acest motiv le displac și lor gradațiile.

Suntem curioși ce răspuns vor primi la memoriul din chestie.

Indemnizații de misii militare

Indemnizația de misie a ofițerilor s'a modificat după cum urmează:

Pentru ofițerii generali și colonelii comandați de brigadă, cari primesc sporul prevăzut de art. 8 din legea soldelor, câte 200 lei pe zi. Colonelii, locot.-colonelii și maiori câte 200 lei, căpitani locotenenții câte 150.

Preoții militari au drept la indemnizații de misie potrivit gradului cu care sunt asimilați.

Reangajații au câte 80 lei pe zi, sergenții câte 20 lei și caporalii cu soldații câte 15 lei.

Pentru funcționarii și nevoiașii militari retribuiți cu salarii de bază peste 1850 lei cu 250 lei zilnic.

Cei retribuiți dela 1301—1850 lei câte 200 lei pe zi. Cei dela 801—1300 câte 150 lei. Cei dela 501—800 lei ca câte 120 lei pe zi. Cel retribuiți până la 500 lei câte 80 lei zilnic.

Personalul inferior de serviciu va primi câte 75 lei pe zi.

Boicotarea firmelor române

În atențiunea d-lor Prefect, Primar și Administrator financiar. — **Isprăvurile funcționarului Fülöp Gábor dela Perceptoratul Orașenesc.**

La Administrația Financiară, unde funcționarii sunt în majoritate unguri certați cu limba română, o funcționară numită Iosefa, îi încasează pe toți contribuabilii pentru câte un tablou de propagandă. F i e c a r e contribuabil este obligat să-l cumpere cu câte 35 lei bucata. Întrebată a răspuns, că dl inspector Roșianu i-a dat ordin cu toate că aceștia nici impozitele nu și le pot plăti. Tot dl Roșianu a dat ordin, subalternilor săi ca toate imprimările necesare impunerilor, declarații, note zilnice, state, etc. ale contribuabililor, să se procure dela firma Boros boicotând astfel acești funcționarii subalterni ai d-lui Roșianu firmele române ale căror imprimate sunt refuzate, când văd că sunt tipărite la o firmă română și nu la Boroș care a liferat până astăzi milioane de imprimate, pe când ale românilor se mucezesc în magazie.

La Perceptoratul Orașenesc, întrebând că acolo cine a dat ordin, ca să se cumpere imprimate exclusiv dela firma Boros și nu dela firme române, ni-s'a răspuns, că tot dl Roșianu. În ambele părți nu se aude altceva strigând cătră contribuabil decât, mergeți la Boroș și cumpărați tipărituri că numai acele sunt bune altele nu sunt bune. Declarațiile globale, pe cari ministerul le-a dat pentru distribuie tutungeriilor, se vând tot la Administrația financiară, prin dl Mihali, funcționar financiar.

La Perceptoratul Orașului am mai constatat, că la secția impozitelor indirecte și de lux, sunt doi neromâni, cari tratează în mod foarte necivilizat cu contribuabilii. Sunt dnii Toczaer și Fülöp Gábor.

Repartizarea sporului funcționarilor

„Monitorul Oficial” publică decizia consiliului de miniștri pentru repartizarea noului spor de 550 milioane, ca spor acordat funcționarilor statului cu începere dela 1 Ianuarie 1924:

1. O sumă de 100,000,000 lei, se va plăti pensionarilor în proporția de 12 la sută calculat la suma totală a pensionarilor de lei 803 milioane, inclusiv sporul de scurpete.

2. Din restul de 450 mil. lei:

a) Mai întâi se vor împlini diferențele ce s'au dat în mai puțin unor categorii de funcționari prin asimilarea și încadrarea greșită la calculul sporului pe anul trecut, cari însumează 113,340,000 lei.

b) Suma rămasă se va distribui pe ministere, conform tabloului vizat pe directorii de contabilitate respectivi și de directorul contabilității generale a Statului în proporția de 35 la sută, aplicat asupra sporului de scurpete ce s'a convenit după normele generale stabilite în anul trecut.

Această cotă de 35 la sută se va aplica la sporurile rectificative pentru categoriile de funcționari cărora li-s'a admis rectificări.

Dintre acești funcționari Fülöp Gábor, a fost în decursul războiului secretar cercual în Ciuci-de-Mureș, jud. Alba-Iuliu, unde după cum suntem informați a sustras mai mari sume din ajutoarele familiilor cetățenilor încorporați, iar mai târziu suspendat din postul numit. A fost urmărit pentru aceste delict, dar venind revoluția, și-a făcut pierdută urma ca să apară la Cluj unde și-a cumpărat o casă, cu cine știe ce bani.

Nu se știe, cum a ajuns în fine să administreze impozitele și în special și cele de lux ale orașului, unde se pot foarte ușor săvârși abuzuri, dar noi credem că un om, care a mai fost urmărit pentru sustrageri de bani, nu poate să fie într'un post, unde poate să-și însușască sume mari dela impozitele de lux.

Dl Administrator financiar, dl Prefect și dl Primar, în tot cazul ar face foarte bine, dacă ar mai întreprinde câte o anchetă pe aceste oficii, netolerând totodată în posturi de încredere oameni, de acest fel avându-se în vedere că la impozitele pe lux se pot realiza mari beneficii, în dauna statului.

Credem că s'ar găsi și alți funcționari români, cu tragere de inimă către stat, cinstiți și cari astăzi sunt lipsiți de posturi, trăind în mari neajunsuri, așteptând zilnic după vre-un post ca să poată trăi. *Un contribuabil.*

Reabilitarea d-lui Taban

Prefectul de poliție, contra căruia au uneltit dușmanii românilor, reabilit, s'a reintors în Maramureș să-și ocupe postul.

Dl Gh. Taban, fost prefect de poliție în Secuime și în ultimul timp în Sighetul Marmăției, după cum se știe, a fost condamnat în urma denunțurilor unor elemente din Secuime. Dl Taban a apelat sentința și la judecarea apelului a fost reabilitat.

Dl Taban, după cum știm, în urma sentinței de ultima instanță, fiind reabilitat, s'a prezentat în Sighetul Marmăției, ca să reia în primire prefectura poliției, din care anterior a fost suspendat.

Se speră, că dl Taban își va înțelege complect menirea de bun român și funcționar conștiincios în Maramureșul, unde numai români sunt persecutați în mizerie de către elementele neromâne, în frunte cu câțiva români vânduți.

Țara mea cea dragă

Departate sunt de tine și mult te doresc
Nu-mi aflu așezare pe unde trăiesc
Munții tăi cei falnici cu brazi și cu isvoară
Un dor nebun mă'ndeamnă să vin să-i văd iară.

Țara mea cea dragă nu ai sămănare
Te port veșnic la suflet aici în depărtare
Străinii și dușmanii mereu te ponegrec
Ce la sinu-ți blajiniei să adăpostesc.

Oh! tu scumpă țară dușmani te'ndrălesc
Iar fii tăi cei vrednici departe pribelesc
În sinul tău dușmanii duc traiul domnesc
Fii tăi cei harnici departe rătăcesc...

Oh! tu scumpă țară ce departe iești
Sunt jeloși dușmanii fiind că te mărești.
Vor crepa dușmanii și toți vor peri
Iar tu scumpă țară veșnic vei trăi...

De: Augustin Stanciu.
America.

Libertatea cultului baptist

Guvernul, în urma unei serie întregi de doleanțe primite dela reprezentanții baptiștilor, cari arătau, că baptiștii sunt persecutați, a trimis o circulară adresată tuturor prefecturilor, arătând normele, în care se admite cultul baptist în România.

Aci notăm, că foarte mulți români au trecut la baptismul, ai cărui aderenți în unele regiuni se numesc „pocăiți”, iar în alte regiuni „adventiști”.

Trecerea românilor la baptism se motivează cu neglijența unor preoți, cari nu se interesau de treburile țaranilor români. Astfel s'a întâmplat că baptismul s'a înrădăcinat adânc în masele țaranilor români.

Baptiștii constituiesc o sectă, care se reține dela beție, fumat, etc. omoruri fie în război ori pace, refuzând să prindă arme în mână.

Se declară cei mai demni succesori ai lui Isus Christos și din acest motiv urmează în întregime dogmele lui Isus Christos.

Medicale.

Puterea vindecătoare a soarelui

După profesorul dr. Al Lipschütz dela Universitatea din Berna.

De: P. Roman.

II.

În ziua a treia se desvălesc și coapsele, și durata expunerii la soare a părților celorlalte a corpului să prelungește iarăși. Și tot astfel înainte, până ce în cele din urmă, după vre-o zece zile corpul întreg cu excepția capului, este expus razelor solare. — După vr'o două săptămâni durata expunerii la soare, ajunge să fie de trei până la șase ore.

Laicului sau nepricuptului, poate să i-se pară curios, că soarele și aerul de munte se dozează aci ca o otrăvă! Dar adevărul e: că razele solare și aerul de munte nu sunt lucruri indiferente pentru corpul nostru. Omul nervos reacționează cu tot felul de simptome rele, când e atins de razele solare. Tot astfel e și cu aerul de munte. Mai ales unul care e bolnav și de tuberculoză și în corpul căruia totul este în neregulă! Rollier a făcut observarea, că la un bolnav de tuberculoză, expunerea prea îndelungată la razele solare, poate să provoace chiar o urcare de temperatură. E același lucru, ca și când unui tuberculos i-se impune o muncă prea încordată: medicii știu de mult, că în asemenea caz, temperatura se urcă.

Cu precauțiune și pipăind dela caz la caz, trebuie să se prescrie baia de soare, și să i-se dozeze durata. — Numai cu această condiție se pot dobândi succese! O astfel de baie de soare ajunge de face mare plăcere. — Dr. Straube, un pacient și în acelaș timp colaborator alui Rollier, spune, că a fost pentru dânsul o adevărată plăcere să-și ia baia de soare la 50 grade, pe când termometrul la umbră arată numai 8 grade. Uimitor este efectul băii solare asupra durerilor bolnavului, luni întregi bolnavul suferise, de câte-va băii de soare ce i-s'a administrat, după toată regulile artei lui Rollier, i-au luat durerile ca și cu mâna. Chiar cei dintâi bolnavi pe cari Rollier i-a luat în tratamentul lui, au fost vindecați. Fuseseră aduși într'o stare deplorabilă. Cu numeroase focare în oase de tuberculoză, cu fistule supurând în multe părți ale corpului, palizi, lipsiți de putere, destinați morții.

În câte-va luni soarele i-a prefăcut în oameni de-o sănătate înfloritoare! Un băiat mic fu adus la clinică cu 34 focare tuberculoase în oase, cu ghimdiri tuberculoase supurând, cu tuberculoza plămânilor și peritoneului,

o stare cu adevărat tristă. După un an băteșul e într-o stare înflorire, de perfectă nutriție, încât e o adevărată plăcere să-l vezi folosindu-se în vioiciune de membrele-i însănătoșite. Rollier dă în cartea lui multe fotografii, în cari să pot vedea ocupații grădinarie și alte lucrări agricole, peiași copii acuma să nătoși, care înainte să prezentau în stare vrednică plâns.

Pe alții îi poți vedea jucându-se și făcând gimnastică, iarna pălând, etc. în îmbrăcăminte ușoară. Viață, ca într'un rai iernatic. Se face iar școală în aer liber cu genunchii. Și foștii tuberculoși nu se îmbolnăvesc nici de cel mai mic guturai! Rollier a alcătuit o statistică despre mai bine de o mie de bolnavi, și au fost tratați în stabilimentele lui. În 1119 de pacienți, 945 au fost vințați, 112 ameliorați.

Rollier în colaborare cu asistentul D. Schuid, a urmărit procesul de vindecare în oase și ajutorul razelor rentgen. Mai multe mii de plăci stau ardate, despre constatarea că: „oale tuberculoase să regenerează pe plin sub acțiunea soarelui și a aerului de munte.

Rămășițele țesutului oaselor, care au fost distruse de procesul boalei, să regenerează, sau să resorb și să formează un țesut nou, cu o structură totul normală.

De sigur că și chirurgul a reușit să vindece multe cazuri de tuberculoză cu cuțitul. Dar în marea majoritate a cazurilor, bolnavul a avut să sufere oare-care ciuntire de pe urma operației. Cu totul altfel să întâmplă cu Soarele medic: bolnavul rămâne în posesiunea tuturor membrilor sale, încheiate își revin în perfectă funcționare și nici o deviațiune a coloanei vertebrale (șira spinării) nu-i desfigurează corpul, sau îi jenează funcționarea inimii și plămânilor. Și mai este ceva de luat în considerare: sunt recidivele. În cazul când vindecarea rezultă din operațiunea unui chirurg, ori cât de bun, recidivele să produc prea adesea. Chirurgul a înlăturat în chip constiincios focarul bolnav, răzându-l cu cuțitul. Cu aceasta însă nu s'au stărpit toți bacili de tuberculoză din corpul bolnavului. Bacili de tuberculoză are și omul sănătos, care n'a prezentat nici odată vre'un simptom al acestei boale. Totul este ca să fie în stare corpul să învingă bacili pricinuitori de boală.

Aceasta însă i-se întâmplă mai greu tuberculosului, care a fost vindecat prin operațiune, decât aceluia care-și dătoarește vindecarea Soarelui. În acest din urmă caz recidivele sunt cu totul rare. Rollier nu a constatat decât foarte puține.

— Va urma. —

Inscrierea cetățenilor

— Controlarea înscrierilor făcute. —

Uneltirile îndizerabililor pentru a se încetățeni. — Scopul înscrierilor.

Guvernul după cum se știe, a dat dispoziții, ca să se facă recensământul cetățenilor români în toată țara, pentru a se constata câți streini și câți cetățeni sunt în România.

În listele de recensământ, în care se înscriu cetățenii, nu pot înscriși indivizi, cari nu sunt născuți în România și nici aceia, cari au repatriat, ori au optat pentru altă cetățenie.

Îndizerabilii, observând, că în urma acestui recensământ se va soluționa și chestia lor probabil în expulzare, fac mare zarvă în ziarele lor zise minoritare și mijinite de „anumita presă“ dela București și declarând absurde dispozițiile, au dat alarma tuturor cetățenilor să se organizeze pentru combaterea dispozițiilor din chestie.

Evreii spriginiți și de alți îndizerabili, au mare speranță, că

vor putea reuși, ca să obțină modificarea dispozițiilor din chestie în favoarea îndizerabililor, constatând, că au mai mare protecție la cei mai mulți politicieni, decât românii.

Prin înscrierea cetățenilor de altfel se urmărește selecționarea îndizerabililor și din acest motiv, dacă acțiunea evreilor și altor îndizerabili nu va reuși, atunci se vor revizui toate listele, pentru a nu se introduce vre-un îndizerabil printre cetățeni.

De altfel până la revizuire se vor controla de câte o comisie, care vor avea menirea să constate, dacă a fost cineva ilegal introdus în listele cetățenilor.

Lucrările înscrierilor de altfel sunt în curs pretutindeni, dar pare a nu merge destul de sever în privința îndizerabililor.

— Biblioteca „Presa Bună“ înființându-se în Iași a început să-și desvolte activitatea, desvoltând broșuri morale. Prima broșură-i este: „Doctorul Năzdravan“ istorioară morală de Cristofor von Schmidt, în traducere de Mons. Mihai Robu. A doua broșură este: „Crucea de lemn“ istorioară morală de acelaș autor, în traducere de Alons. dr. Anton Gabor. De vânzare la toate librăriile, costând 4 lei broșura.

— Noul vicar general dela Blaj. I. P. S. Mitropolit Vasile a numit vicar general în locul Păr. Dr. Izidor Marcu de fericită pomenire pe Păr. canonic mitropolitan Iosif Hossu, iar vicar substituit pe Păr. canonic mitropolitan Dr. Amboziu Chețian. Vicarul general este înlocuitorul Mitropolitului și are toată puterea aceluia, când Mitropolitul nu e acasă ori e bolnav.

— Kemal Pașa a declarat reprezentanților presei streine că după desființarea califatului va urma desființarea patriarhatului ortodox și a celui armean, precum și a marelui rabinat. Opinia publică nu poate tolera aceste instituțiuni religioase, care se bucură de privilegiu însemnate pe tărâmul justiției.

— Imprumut bulgar Din Sofia, s'a telegrafiat ziarului „Times“ că în urma intervenției guvernului francez, băncile parisiene interesate, în imprumutul bulgar s'au declarat gata să accepte o ofertă bazată pe plata a 35%, a unei lire sterline făcând aproximativ 32 $\frac{1}{2}$ franci aur. Această cifră reprezintă un spor de 2 centime aur în raport cu acordul realizat de de misiunea bulgară la foarte mult timp ar putea fi reluate în Londra.

— Mersul trenurilor dela 1 Iunie a. c. se va modifica, reintroducându-se în vigoare vechiul mers al trenurilor însă cu câteva modificări menite să normalizeze circulația.

— Satul Vlaicu. Pretenii regretatului Aurel Vlaicu au lansat ideea de a schimba numele satului sau natal Bîntînji de lângă Orăștie luând numirea de „Vlaicu“.

— In Sala Prefecturii Duminecă, 1 Iunie, orele 9 seara. Concert dat de Mandolonistul Simicel. Acompanied la piano de dl prof. Béla Tolnai dela Conservatorul din Timișoara.

— Mosafiri nepoștiți. Guvernul a luat măsură ca toți străinii aduși de vânturi de peste Nistru, din Polonia, Ungaria și alte țări să părăsească România cel mai târziu până la 17 Mai. E o măsură bună căci din pricina venetnicilor, nu se mai găsesc case de închiriat pentru Români.

— Printr'un proiect de lege, de pus pe biroul Camerei austriace, cetățenii români, precum în general cetățenii străini, nu vor mai fi opriți să dobândească imobile în cuprinsul republicii austriace.

— Consiliul tehnic superior în ședința de ieri Marți s'a ocupat cu următoarele chestiuni mai importante: lucrări de regulare a văii Hortișului la hotarul comunei Poeni-Bologa (județul Cojocna) în sumă de 300 mii lei, proiectul mării localului azilului de bătrâni dela Pisești în sumă de 700 mii lei. Lucrări de regulare a văii Nămăeștilor, comuna Beiuș (Transilvania) în sumă 603 mii lei, lucrări de apărare a malului râului Mureș pe teritorul comunei Tg.-Mureș în sumă de 380 mii lei.

— Despăgubiri de război. Guvernul a hotărât să se plătească și în Ardeal o parte din despăgubiri, celor ce au suferit pagube de pe urma războiului. Despăgubirile se vor da în baza declarațiilor făcute de cei dăunați.

— Simplonul a suferit cu începearea dela 1 Iunie următoarele modificări în mersul său: Va pleca din gara de Nord la 2.40 d. a. și va sosi în Jimbolia a doua zi la 5.45 dim. Plecarea din Jimbolia la 12 noaptea și sosirea în București la 3 d. a.

— Dl V. I. Moldovan, care timp îndelungat a redactat ziarul „Clujul“ continuând cu „Clujul Românesc“, ne părăsește din cauza unor inconveniente, plecând dela acest ziar.

— Duminecă 18 Mai a. c. tinerețul din comuna Coruș aranjează teatru sub conducerea preotului Vasile Cărean. Se joacă piesa „Dușmanii“ de N. Țințariu și diferite monoloage.

— Trenul accelerat 21 București—Oradia-Mare a fost prelungit până la Sighetul-Marmației cu plecarea din București la 9.30 d. m. în loc de 7.20 și sosirea la Sighetul-Marmației noaptea la 2.50.

— Concurs de automobile Automobil-Clubul organizează pe zilele de 2—3—4—5—6—7 Iunie a. c. un concurs de automobile, după cum obișnuiește în fiecare an. Etapele au fost stabilite în următoarea ordine: 2 Iunie: etapa I-a București—Băile-Slănic; 3 Iunie: etapa II-a Băile-Slănic—Vatra-Dornii; 4 Iunie: etapa III-a Vatra-Dornii—Baia-Mare; 5 Iunie: etapa IV-a Baia-Mare—Sovata cu serbări; 6 Iunie: etapa V-a Sovata—Băile-Erculane; 7 Iunie: etapa VI-a Băile-Erculane—București, parcurgând în total automobilele în total cam 2235 km. Termenul pentru înscrierea la concurs a fost prelungit până la 24 Mai a. c. Cei trei primi concurenți vor primi câte premii de 100, 50, 30, mii lei, sumă oferită Automobil-Clubului în acest scop de către Asociațiunea industriașilor de petrol.

Prim-redactor responsabil:

V. I. Moldovan.

Se caută o mașină de cusut. Se preferă urma pe care se poate și broda și ajura. A se adresa la Librăria Anca P. Unirii 32.

De vânzare o mașină de sfredelit. A se adresa la ziar.

Din cauza disolvării prăvăliei
Firma Martin Szele
(Piața Unirii)

acordă mari favoruri la toate mărfurile, cari se află în magazie.

Mare depozit de vinuri, vinuri spumoase, cognac, rom, diferite conserve de poame și legume, măruri speciale de ciocolată și bomboane, cacao, specialitățile cele mai fine de ceai, biscuit, chex și măruri de Koeslin.

Tot acolo e de vânzare un întreg aranjament de prăvălie de colonie și delicatose, atât în întregime, cât și parțial.

2-5

Toată lumea aleargă la
Cinematograful grădinei
„DACIA“
din Strada Gen. Poetaș, 23,

unde toată vara vor fi cele mai frumoase filme senzaționale, reviste comedii vonetori, reviste comedii varietăți mondiale de telepatie, sugestie iluziuni, magie, magnetism, prestigitație, luciditate precum și diferite transformățiuni după natură etc.

Decouri noi aparate speciale totul aranjat fantastic. Deasemenea cel mai intim și plăcut local de petreceri juste splendori de grădini înțim de după culise cu 24 de cabine special menajate cu restaurant de superior, cu un bufet bine asortat cu cele mai bune și gustoase, mâncări speciale și grătări speciale la Regat, bere proaspătă și cele mai renumite vinuri de Drăgășani și Tokay Transilvania, șampagner externe și externe,

precum și tot felul de licheururi delicate, înghețată, cafea turcească specială etc.

Localuri invăzite cu separeuri rețrate și superior à la Paris.

4-21

INFORMAȚIUNI

— Vizita Suveranilor noștri în străinătate se aduce în legătură nu mai cu aranjarea chestiei Basarabiei și cu contractarea unui împrumut englez, după ce guvernul român reușit să contracteze împrumutul francez, care ne împunea mari sarcini.

— Guvernul a hotărât să organizeze o primire deosebit de frumoasă Suveranilor noștri, cari se întorc din străinătate peste câteva zile.

— A. S. R. Prințul Carol sosește ziaceste la Cluj pentru a asista la înmormântarea jurământului recruților.

— D-nii abonați, cari sunt în rezonanță cu taxa abonamentului, sunt rugați să trimită neîntârziat. Iar cei cari le-au expirat abonamentul sunt rugați să-l reînnoie.

Adm. ziarului.

— Aseară cu acceleratul de 7.15 plecat la București dl ministru Tăbăcșcu însoțit fiind de șeful său de cabinet. Pe peronul gării se aflau dnii de poliție și județi precum și multe persoane oficiale. Dsa va re-

veni în scurt timp în Ardeal unde va petrece o lună de zile în munți apuseni.

— La alegerea de deputat dela Bocșa-Montană a învins candidatul liberal Vuia, întrunind 3725 voturi. Candidatul naționalist Brediceanu a avut 2504, iar candidatul țărănist Teicu 327 voturi. Candidatului fascist Const. Savu, i-a fost respinsă candidatura. În legătură cu aceasta respingere unele ziare minoritare scriu că fasciști și-ar fi dat voturile candidatului liberal ceea ce nu se poate constata, neavând nici o bază această știre.

— † Episcopul gr.-cat. Stan Florian a decedat în Oradea-Mare în etate de 67 ani. Decedatul a fost senatorul cetățenilor din Sătmar în primul parlament al României-Mari.

— Statul Negustoresc și-a predat localurile frumoase din Piața Unirii unei bănci din Târgul-Mureș pentru o filodormă de 400.000 Lei. Tot aceea bancă a preluat și localul „Colombo“ al d-lui Aldica, cu o filodormă de 600.000 Lei.

S'a pierdut cartea de lucru editată de Corporația Industrială Cluj, sub numele Cărtea Vasile califă de blănar. Cel ce o va afla este rugat a o preda Corporației Industrial Cluj, Str. Vlahuța.

S'a pierdut cartea de lucru editată de Corporația Industrială Cluj, sub numele Elker Jozsef califă de pantofar. Cel ce o va găsi este rugat a o preda Corporației Industriale Cluj, Str. Vlahuța.

S'a pierdut cartea de lucru editată de Corporația Industrială Cluj, sub numele Toldes Jozsef califă de lăcățar. Cel ce o va găsi este rugat a o preda Corporației Industriale Cluj, Str. Vlahuța.

S'a pierdut în Bacău carnetul de lucru a lui Ambrus Săndor califă de lăcățar, Afătorul este rugat a preda carnetul Corporației Industriale Cluj, str. Vlahuța.

S'a pierdut între Zăltău—Cluj carnetul de lucru a lui Bara Domokos califă de barbier, afătorul este rugat a preda carnetul Str. Căile Fetate 17 Cluj.

AVIZI

Fac cunoscut că călindarele mele de pe anul 1925 vor apărea cel mult până la finea lui Octomvrie cu prețurile notate mai jos, se vor tipări însă numai atâtea exemplare câte vor fi comandate și plătite în total sau cel puțin cu un avans de 33% până la 30 iunie 1924, iar restul se va percepă prin rambursament. — Pentru Comandă sosite mai târziu, prețurile vor fi urcate cu 25%.

I. Calendarul plugarului creștin
Cuprins bogat, ilustrațiuni frumoase pe o întindere de 80 pagini. Numai 5 lei exemplarul neto.

II. Calendarul săteanului gospodar
De cuprins și mai bogat, ilustrațiuni și mai numeroase pe o întindere de 100 pagini. Numai cu 6 lei exemplarul neto.

III. Calendar pentru toți și pentru toate
Cuprins și mai bogat, ilustrațiuni și mai numeroase pe o întindere de 104 pagini. Numai cu 8 lei exemplarul neto.

IV. CALENDAR ILLUSTRAT
Pe hârtie mai fină, cu ilustrațiuni frumoase 156 pagini. Numai 20 lei neto.

Se primesc inserate cu prețuri foarte ieftine. Edit. IOAN BACIU | Se primește inserate cu prețuri foarte ieftine. Lăgoj, str. Bisericii 4.

RABAT 33% LA COMANDE CEL PUȚIN 10 exemplare se dă RABAT 33%

Vânzarea cărților și călindarelor să face numai pe bani gata fără drept de remitere.

Prețime!
Nou Apărut!
Predici la morți
de I. Marga, protopop

1 expl. 35 lei, plus porto. Se află la Librăria Anca Cluj.

Alexandru Anca Cluj
Preț curent
pentru Ornamente bisericesti:

Odăjdi (Vesminte precești) conșă-tătoare din:
1 Felon, 1 Epitafiu, 2 Aere, 2 Mănecută, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. poitr, în diferite motive și colori din damast de mătase în ca-tilăți deosebite cu prețuri de 8000—22000 Lei.

P r a p o r i :

În diferite culori 90 cm., lat 120 cm., lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpșite pe pânză (chipul după domniță) are 3—4 tăle-teri cu posomant aurit sau argintiu, prețuri unui praopor de la 2000—6000 Lei fără ruda.

Măstre de stufe pentru odăjdi sau praopori se trimit numai contra 100 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să predau banii.

Colare. Berete, Brături, Plastroane.
Potcap de mătăsă — 120—
Beretă (camlatică, polcap) Rom. cal. — 250—
Beretă de cașnit negru gr. cal. — 50—
Colar de caucuc „Leo” — 45—
Brâu (gingulum) violet moirce sau mătase — 1500—

Brâu (gingulum) negru moirce sau mătase — 1500—
Brâu (gingulum) negru de lână — 450—
Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. Kloti neled — 150—
Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. Kloti neled — 120—

La comandă să se dea numărul și lărgimea colarului plastronului și a beretei. Din colare numai 6 bucați se trimit.

Reviste bisericesti:

1 Cădelniță de bronz argintată — 1750—
Una fitioare de tîmăle cu linguriță din bronz argintat — 550—
1 Canăță din bronz argintată — 900—
1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri — 3800—
1 Crucă de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm. — 1200—
1 Crucă de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit — 1000—
1 Crucă de mîndă din bronz argintată cu Hristos email — 1000—
3 Cruci de lemn cu Hristos în relief 120-200—
1 Cădelniță de aluminiu pentru oșie — 150—
1 Cădelniță de aspergil (strophor) bronz argintat — 1200—
1 Căntiță cu țovă pentru spălarea mî-nilor (bronz argintat) — 850—
Cutie cu trei vase, cuțit și foarfeci la boțez (bronz argintat) — 1200—
2 Vase de sticlă cu țavă de zinc (la prosoamie) — 380—

S'a pierdut cartea de lucru editată de Corporația Industrială Cluj pe numele Iuliu Binda croitor. Prin aceasta se declară anulată în mîna oricui s'ar afla.

* Femei! „Cartea Moșelor” cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

Abonați-vă la

„CLUJUL ROMÂNESC”

V Cel mai bine scris
Cel mai bine informat
Cel mai răspândit

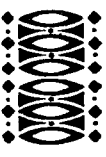
ZIAR DIN TARĂ

ALEXANDRU ANCA

Institut de arte grafice, librărie, mare depozit de hîrtie, papetărie, revizite de scris și articlii de lux. —:—
Piața Unirii 32. CLUJ Telefon 124.

Tipografia este provăzută cu cele mai frumoase și mai moderne caractere de litere. Aranjat cu putere electrică execută prompt și repede tot felul de lucrări precum: lucrări pentru bănci, Libele de deținere, Bilante, Compturi, Adrese, Cîrbulare, Scriori, Firme, Diplome, Bilete de vizită, Invitări, la pretreceri, Anunțuri de logodnă și cununie, Tipărituri advocatiale precum Foi periodice, Opuți, Broșuri, Placate și Necroloage.

Doritorii de-a tipări ceva din cele arătate mai sus, sunt rugați, în interesul propriu, a cere întâi prețimănar de plată.

Librăria are un bogat asortiment în revizite de birou, cărți școlare, hîrtie, registre, Mare depozit de revizite și Ornate bisericesti precum și icoane sfinte în diferite mărimi.

1 Potir cu tăer (patență) (bronz aurit) neled — 2800—
1 Disc și șteluță (bronz aurit) — 1000—
1 Cutie cu trei vase pentru: oleu și mir la boțez (bronz aurit) I. C. O. 1800—
1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. cuminăcutură la boimani — 1500—
Ciborium (bronz aurit) — 3800—
Monstranță (bronz aurit) rom. kath. 5500—
Coproșele pentru altar — 100-200—
Copci (garige) pt. odăjdi (aurite și argintate perechea — 100—
Sfeșnice pt. perete (cu un braț) — 50—
Sfeșnice pt. perete (cu două brațe) — 100—
Icoane sfinte — (cu două brațe) 45-200—
Banii se trimit înainte, comandele se efectuează în 3—4 săptămâni.
Toate prețurile sunt rezervate și pentru străinătate dublu.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele:
Piese teatrale și Poezii
cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

T e a t r e :

* „A fost odăj” (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 20—
* „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Tințariu — 15—
* „Gura Lunții” (poporală în 3 acte) de Nic. Tințariu — 20—
* „Dusmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 15—
* „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Tințariu — 15—
* „Pentru țară” comedie într'un act de Nic. Tințariu — 15—
* „Puiu Cotralui” piesă haiducească 3 acte de Nic. Tințariu — 20—
* „Nevasta mea fie înțeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 15—
* „Injurăturile” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
* „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Serbanescu-Buzău — 20—
* „Oghinda fermească” (trilă 4 acte) I. Jassinsky — 15—
* „Doine și Chituri” adunate din gura poporului de „Siminic” — 15—

D i f e r i t e :

* „Inima mea” (cantațe populare — 15—
* „Imnuri Românești” (cantațe naționale) — 10—
* „Ecuri” de Traian Dumbrava — 5—
* „Umoristice” (Glume) de Costi — 15—
* „Versuri din Răsboi” (poezii populare) — 10—
* „Iubirea” (noți muzicală) pentru Pian și voce — 15—
* „Imnul Studentesc Creștin” pentru Pian și voce — 15—
* „Călindare” cărți cu țargurile — 10—40 Lei

ANUNCIUR
comerciale, bilanțuri, prospecte, convocări și publicațiuni de orice fel pentru ziarul „CLUJUL ROMÂNESC”
se primesc cu prețuri originale numai la

Librăria Alexandru Anca Cluj, Piața Unirii 32

* Diferite icoane sfinte atele la librăria Anca.

Cărți precești:
Carte de rugăcini, Mângărea Sufletului de I. Genț
Carte de rugăcini, Mângărea Sufletului de I. Genț ediție de lux — 100—
* „Prețuri la Morți” de prot. I. Marga — 35—
* „Prețuri pentru postul morții” (ciclu dublu) de protopop I. Marga — 20—
* „Păstorul sufletească” (I—VI. vol.) Murășan — 120—

Cărți școlare:

* A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szempelerné — 20—
* Arithmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Eburne — 30—
* Geografia județului Alba de Jos în limba maghară de Dr. Szempelerné — 15—
* Geografia jud. Cojocna în limba maghară de Dr. Szempelerné — 15—
* „Iuliu Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V.—VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35—
* „Lectii de limba română” de prot. Murășan — 20—

Juridice:

* „Crima valutară și asanarea ei” de Dr. M. Serban — 35—
* „Legă de executi” trad. de Dr. Barta și Dr. Hancu — 65—
* „Vadencum” rom.-mag. de Dr. Köves — 65—
* „Jurnal de terr. adv.” (cu pereți țari, fotosibili pe orice an) — 50—

Medicale:

* „Cartea Moșelor” de Dr. Grigoriu pentru toate femele — 120—

Cele cu semnul (*) sunt non apărut
La comandă banii se trimit înainte plus porto.

Toate prețurile sunt rezervate și pentru streinătatea dublu.
Cereți lista de cărți școlare, Prețuri Juridice, Medicale, tipărituri și ornate bisericesti.

Fabrica română ardeleană de clopote patentate și ornate bisericesti
ALEXANDRU ANCA
PIAȚA UNIRII NR. 32.
Fabrica C. Victoriei 36.